

Medicinsk Nyhed

Gavnlig effekt af tidlig fuldblodsterapi til traumepatienter

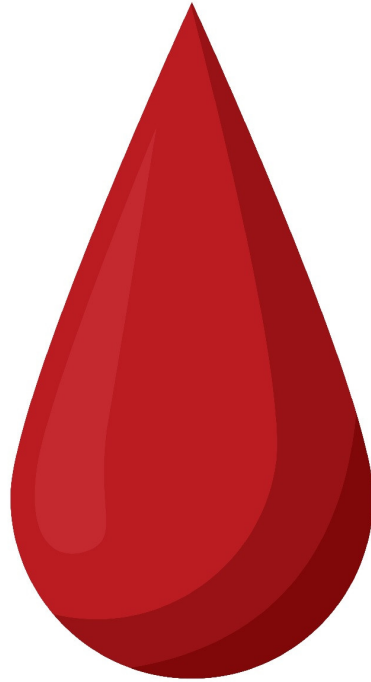
Livstruende blødning kræver balanceret transfusionsterapi fra den tidligste fase. Transfusion med fuldblod har fået fornyet interesse, og et studie har nu vist særlig gavnlig effekt af samme hos traumepatienter, der modtager behandlingen tidligt.

Livstruende blødning i forbindelse med traume er fortsat en behandlingsmæssig udfordring med stor dødelighed. Transfusion med fuldblod har været anvendt tidligere, men betydningen af tid til fuldblodstransfusion har ikke været klar. Et nyt studie viser, at tidlig sammenlignet med senere indsat fuldblodsterapi ved livstruende blødning i forbindelse med traume giver den bedste association til overlevelse.

Overlæge Jakob Stensballe, Region H's Blodbank og Afdeling for Bedøvelse, Operation og TraumeCenter, Rigshospitalet, kommenterer: »Behandling af livstruende blødning tilsigter hurtig blødnings- og koagulationskontrol for at opnå de bedste overlevelseschancer. Erstatning af blodtabet med balanceret blodkomponentterapi givet som høje doser plasma og trombocytter svarende til fuldblod som i en akut transfusionspakke leder til de bedste overlevelseschancer. Timing betyder noget, minutters forsinkelse øger dødeligheden, og derfor anbefaler Sundhedsstyrelsen i Danmark, at alle akutmodtagelser har adgang til akutpakke inden for 15 min. Fuldblodstransfusion synes overbevisende let, simpelt og ligetil at kunne levere den rette balance af blodets komponenter på den rette måde, og har derfor genvundet interesse efter at være udfaset i Danmark i 80'/90'erne. Fuldblod kan klargøres i en frisktappet, varm type som del af et "walking blood bank"-koncept i en militær sammenhæng eller klargjort som kølet fuldblod opbevaret op til tre uger. Udfordringen med kølet fuldblod er, om trombocytterne er aktive i produktet eller for aktive med risiko for skade. Der foreligger et randomiseret pilotstudie på fuldblod sammenlignet med akutpakke, som ikke fandt en overlevelsesgevinst hos traumepatienter. Flere observationelle studier har set en mulig overlevelsesgevinst ved kølet fuldblod, enkelte ikke. Artiklen fra Torres et al skærper vores interesse, understøtter, at timing af hæmostatiske interventioner kan gøre en stor forskel, fordi man i dette flotte retrospektive studie har sammenlignet modtagere af kølet fuldblod givet tidlig versus givet sent, og associationen mellem tidlig fuldblod til bedre overlevelse synes klar og stærk. Udfordringen er desværre fortsat en mangel på randomiseret evidens til at understøtte generel effekt og sikkerhed af kølet fuldblod, og indtil dette bliver tilgængelig i slut 2024/25 er vi afventende med implementering i Danmark. Når dagen så kommer, viser Torres et al, at tid til intervention også betyder noget her, således at kølet fuldblod skal indtænkes tidligt, uden forsinkelse, til de rette patienter«.

[Torres CM, Kenzik KM, Saillant NN, et al. Timing to first whole blood transfusion and survival following severe hemorrhage in trauma patients. JAMA Surg. 2024 \(online 31. jan\). doi: 10.1001/jamasurg.2023.7178.](#)

Interessekonflikter ingen

Redigeret af Jens Peter Gøtze, jpg@dadlnet.dk